

PAŃSTWOWA JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA
„POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”
OŚRODEK BADAŃIA OPINII PUBLICZNEJ

00-950 Warszawa, skr. pocztowa 46, tel. 47 87 91, 47 87 92

Nr 37/457

Warszawa 1987.11.13.

Egz. nr _____

Komunikat z badań

Zamiary uczestniczenia w referendum
/trzy tygodnie przed terminem/

W dniach 9-10 listopada 1987 r. OBOP przeprowadził na reprezentatywnej próbie ogółu ludności Polski kolejny sondaż opinii przed zbliżającym się referendumi.

W odpowiedzi na pytanie: "Czy zamierza Pan/i/ wziąć udział w referendum ?" uzyskano w dotychczasowych badaniach następujące wyniki:

	dane w %			
	19-20 października	26-27 października	2-3 listopada	9-10 listopada
- raczej tak	37	43	46	51
- raczej nie	17	24	21	16
- jeszcze nie wiem	46	33	33	33

Większą gotowość uczestnictwa w referendum zgłaszają ludzie starsi wiekiem i pracownicy umysłowi.

Oto dane liczbowe ukazujące tę zależność. Pochodzą one z sondażu z dnia 2-3 listopada, kiedy to 46% ogółu zadeklarowało zamiar uczestnictwa w referendumi.

	dane w %		
	Czy zamierza wziąć udział w referendumi		
	tak	nie	jeszcze nie wie
Badani według wieku			
18 - 24 lata	29	35	36
25 - 34	42	20	38
35 - 49	48	18	34
50 i więcej lat	54	18	28
Badani według przynależności społeczno-zawodowej			
rolnicy	40	21	39
robotnicy	44	22	34
pracownicy umysłowi	56	17	27

Sondaż potwierdził uzyskane już uprzednio wyniki wskazujące, że przeważająca większość zdecydowanych uczestniczyć w referendum zamierza odpowiedzieć twierdząco na oba pytania.

Oto rozkłady odpowiedzi na pytanie w tej kwestii skierowane do osób, które zadeklarowały gotowość do uczestnictwa w referendum,

		dane w %	
		3	10
		listopada	listopada
Pytanie pierwsze referendum	- tak	89	88
	- nie	9	11
	- brak odpowiedzi	2	1
Pytanie drugie referendum	- tak	92	93
	- nie	6	5
	- brak odpowiedzi	2	2

W sondażu przeprowadzonym w dniach 2-3 listopada zadano pytanie: "W jakim celu, według Pana/i/ przeprowadza się referendum?" Pytanie to miało charakter otwarty; respondenci nie mieli gotowych odpowiedzi do wyboru, lecz odpowiadali własnymi słowami.

Odpowiedzi na to pytanie można podzielić na trzy kategorie:

- wypowiedzi przychylne wobec przeprowadzania referendum - udzieliło ich około połowy badanych.

- wypowiedzi nieprzychylne wobec referendum - udzieliło ich około 1/3 badanych.

- wypowiedzi świadczące o braku orientacji lub niechęci ujawnienia swojej opinii - udzieliło ich około 1/6 badanych.

Badani oceniający przychylnie cele referendum w pierwszej kolejności wypowiadali opinie, że przedmiotem referendum jest program reformowania gospodarki i państwa, który ma doprowadzić do poprawy sytuacji gospodarczej, materialnych warunków życia ludności, do ogólnej poprawy sytuacji kraju.

W drugiej kolejności wymieniano, że referendum jest formą konsultacji ze społeczeństwem, że władze chcą poznać opinie i nastroje społeczne dotyczące proponowanego programu reform.

Ponadto, rzadziej niż dwie poprzednie, występowały następujące opinie:

- referendum ma na celu zdobycie poparcia społecznego dla programu reform /władze chcą uzyskać poparcie, zaufanie, chcą działać w porozumieniu ze społeczeństwem/;
- referendum na zdecydować o losach reform, jest to demokratyczne decydowanie o proponowanym programie reform;
- referendum ma przygotować społeczeństwo do zapowiedzianych zmian /kampania propagandowa przed referendum spełnia funkcje informacyjne wobec społeczeństwa/.

Natomiast badani, którzy odnosili się do referendum raczej nieprzychylnie, wypowiadali następujące opinie /kolejność według liczności wypowiedzi/:

- referendum jest przedsięwzięciem propagandowym, jest to pozór demokracji;
- władze chcą, aby całe społeczeństwo wzięło odpowiedzialność za proponowany program zmian, a jest to asekuracja ze strony władz;
- referendum jest niepotrzebne, gdyż o niczym nie zdecyduje, władze podjęły już decyzje i niczego nie zmienią, wyniki referendum nie będą zobowiązywać władz;
- referendum jest robione po to, aby społeczeństwo zgodziło się na podwyżki cen i obniżenie poziomu życia, aby nie protestowało po podwyżkach;
- program zawarty w referendum nie przyniesie poprawy sytuacji gospodarczej kraju i materialnych warunków życia ludzi;
- referendum jest niepotrzebne ze względu na koszty jego przeprowadzenia /"jest to wyrzucanie pieniędzy"/.